

SE

Arbeta i Finland

Tänk på de här sakerna när du kommer till Finland för att arbeta.

Innan du kommer till Finland

Du behöver inte betala arbetsförmedlaren

Du ska inte betala något till arbetsplatsförmedlaren eller till den person eller det företag som erbjuder arbete. Enligt finsk lag får man inte kräva betalning i något skede, inte heller efter att du återvänt hem. Dina enda kostnader är:

- **ansökningsavgiften**
- **avgifter i samband med dokument och**
- **biljetten till Finland.**

Spara kvittot för alla betalningar.

Arbetsavtal, lön och anställningsvillkor

Kontrollera att det arbete som utlovats dig faktiskt existerar innan du åker. Om du inte är säker, kontakta närmaste finska beskickning.

Kontrollera din lön och arbetstid i:

- **arbetsavtalet**
- **det bindande arbetserbjudandet eller**
- **TEM054-blanketten.**

Din lön måste räcka till att leva på. Det är dyrt i Finland.

Arbetsgivaren skickar ditt arbetsavtal till Finlands beskickning eller till Migrationsverket. Arbetsgivaren får inte ingå ett sämre arbetsavtal senare. Lönen och förmånerna kan förbättras.

Alla anställningsvillkor ska skrivas på ett papper eller till exempel i ett e-postmeddelande. Spara alla papper och e-postmeddelanden. Du behöver dem om det blir gräl.

När du kommer till Finland

Arbetsavtal och inledande av arbete

Du kan börja arbeta i Finland när du får ett uppehållstillstånd, säsongsarbetsintyg eller visum för säsongsarbete. Om du ska arbeta i högst tre månader behöver du nödvändigtvis inte ett uppehållstillstånd. Kontrollera saken vid Migrationsverket migri.fi/en/work-without-residence-permit (på engelska).

I Finland kommer arbetsgivar- och arbetstagarförbunden överens om lön och anställningsvillkor. De gör upp ett kollektivavtal där man bland annat avtalar om minimilöner och arbetstider. Lönen ska i allmänhet betalas till ett belopp av minst 8 euro per timme. Lön betalas också under praktiktiden.

Därtill ingår arbetstagaren och arbetsgivaren ett tydligt arbetsavtal. Det lönar sig att ingå arbetsavtalet skriftligen och på ett språk som du förstår. Ett muntligt avtal är också bindande för parterna, men det är svårt att bevisa. Både arbetsgivaren och arbetstagaren ska underteckna avtalet.

Skriv inte under ett arbetsavtal eller annat papper om du inte förstår dess innehåll. Fråga om något är oklart för dig. Om arbetsavtalet ingås muntligen, måste arbetsgivaren ge dig en skriftlig utredning om detta.

Arbetsgivaren kan ta en kopia av ditt pass och uppehållstillstånd, men får inte behålla dem. Du kan dock ge arbetsgivaren ditt pass för förvaring om det är säkrare till exempel på grund av gemensam inkvartering.

WORK CONTRACT

38h/week
2200€

Am.

Arbetsgivarens och arbetstagarens rättigheter och skyldigheter

Som utlänning har du samma rättigheter och skyldigheter i arbetet som en finländare, även om du inte har ett uppehållstillstånd.

Du kan gå med i ett fackförbund och en arbetslöshetskassa. Från arbetslöshetskassan får du dagpenning om du blir arbetslös. Fackförbundet kan hjälpa dig om det uppstår problem med arbetsgivaren.

Din arbetsgivare måste se till att arbetet är säkert. Du ska få vägledning i arbetsförhållandena, anvisningarna och utrustningen på arbetsplatsen. Arbetsgivaren ska också teckna en försäkring mot olycksfall för dig.

Arbetstiden i Finland är högst 40 timmar i veckan. All den tid som du tillbringar på arbetsplatsen räknas som arbetstid, även om du inte har kunder eller arbetsuppgifter. Du har rätt till vilodagar varje vecka, det vill säga du arbetar inte utan lediga dagar. Du tjänar också in semester medan du arbetar, för vilken det betalas lön.

Du ska endast göra det arbete som ni har kommit överens om i arbetsavtalet. Arbetsgivaren får inte ge dig andra arbetsuppgifter. Enligt lagen och avtalen kräver övertidsarbete ditt samtycke. För övertidsarbete ska du också få ersättning enligt avtalet. Följ noga med att du får lön för alla dina arbetstimmar. Det lönar sig också att kontrollera antalet semesterdagar.

Skriv ner dina arbetstimmar i ett häfte eller i telefonen varje dag. Du kan också ta bilder av arbetsskiftslistorna där arbetstimmarna anges. Du kan behöva denna information senare.

Ingen får tvinga dig till sex eller brott. Hot och våld är brott också på arbetsplatsen. Du har rätt att röra dig fritt utanför arbetet.

Om du hotas, ta dig till en säker plats utanför arbetsplatsen och ring nödnumret 112. Du får hjälp även om du inte har uppehållstillstånd i Finland.

Bankkonto, betalning av lön och beskattning

I Finland betalas lönen till ett bankkonto. Bankkontot är personligt. Ingen har rätt att använda ditt konto, ditt automatkort eller dina bankkoder.

I samband med varje löneutbetalning ska du få en löneuträkning. Av den framgår:

- **lönen**
- **lönetillägg**
- **förmåner (till exempel inkvartering)**
- **skatter**
- **andra avgifter som fastställs i lag.**

Arbetsgivaren får inte dra av lagstridiga kostnader från lönen. Arbetsgivaren får inte överföra din lön eller en del av den från ditt konto till ett annat konto.

Om din situation förändras

Gör en ny ansökan i god tid när ditt uppehållstillstånd är på väg att löpa ut. Visa arbetsgivaren ett intyg över den nya ansökan och ditt uppehållstillstånd när du fått det.

Du är fri att säga upp dig från ditt arbete. Uppsägningstiden är vanligtvis 14 dagar. Din uppehållsrätt kan då upphöra om du inte har ett nytt arbete eller någon annan grund för att vistas i Finland. I allmänhet får man söka nytt arbete endast inom samma bransch. Om du byter bransch måste du ansöka om ett nytt uppehållstillstånd.

Kontakta Migrationsverket om din arbetsgivare inte följer lagen eller avtalen. Om du behandlas på ett brottsligt sätt på din arbetsplats kan du också kontakta hjälpsystemet för offer för människohandel per telefon +358 295 463 117 eller på webben (ihmiskauppa.fi). I dessa fall kan du sannolikt förlänga ditt uppehållstillstånd och övergå till anställning hos en annan arbetsgivare.

Kontakta polisen om du misstänker att du har blivit utsatt för ett brott (nödnummer 112). Du kan också kontakta Brottsofferjouren per e-post (help@riku.fi), telefon eller sms (tfn 040 632 9293). Du kan skriva till Brottsofferjouren på ditt eget språk eller så får du en tolk till hjälp. Ingen får veta att du har tagit kontakt utan din tillåtelse.

Mer information om arbetstagarens rättigheter i Finland

Animation (på flera språk):

riku.fi/en/various+crimes/labor+exploitation

Anvisningar och kontaktuppgifter på finska, svenska och engelska

migri.fi/en/problems-at-work-

Brottsofferjouren:

riku.fi, telefon 040 632 9293

Hjälpssystemet för offer för människohandel:

ihmiskauppa.fi, telefon +358 295 463 117

Finlands Fackförbunds Centralorganisation FCC, rådgivningen för invandrare om spelreglerna i arbetslivet:

sak.fi/sv/arbetsliv/invandrare, telefon 0800 414 004

Arbetarskydd:

tyosuojelu.fi

Allmänt nödnummer i Finland: 112

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet